

בחצרו של מלך הארגמן

באוקטובר 1969, לאחר חודשים של חזרות ועבודת אולפן, מוציאה לאור להקה בריטית, אלמונית למחצה, עם השם המוזר *King Crimson* (ארגמן מלכותי), את האלבום החלוצי *In the Court of the Crimson King* (בחצרו של מלך הארגמן). התקליט מָפָה בתדהמה את קהילת מוזיקאי הרוק הבריטיים, ופותח למעשה את עידן הרוק המתקדם והפרוגה הסימפוני.

האלבום סובב, על פי הבנתי, סביב נושא מבוכת האדם בעולם המודרני. מבנה האלבום הוא ליניארי, כלומר, היצירה נעה במסלול קווי בין מספר תחנות, המהוות שלבים שונים בסיפור המעשה או צדדים שונים של נושא היצירה. התחנה הראשונה – 'סכיואידי של המאה ה-21' - מציגה את מבוכתו של האדם בעולם של מותרות ושפע מחד, בעל פוטנציאל של חורבן והרס חומרי מאידך. בתחנה השנייה – 'מדבר אל הרוח' – אנו מתוודעים למבוכתו ה'רוחנית' של האדם בעולם שכזה: "מדבר אל הרוח/כל מילותי ברוח נישאות/מדבר אל הרוח/הרוח לא שומע/הוא אינו יכול להקשיב". מבוכה זו מובילה לייאוש ולחרדת מוות – 'כתובת מצבה' – מצד אחד, או לברייחה אל עולם האשליה והדמיון – 'ילדת ירח' מהצד השני. התחנה האחרונה – 'בחצרו של מלך הארגמן' – מציבה את עולם האגדות כנגד העולם הטכנולוגי-מודרני. יש לציין כי נושא זה מטופל באופן שונה באלבום 'הצד האפל של הירח' של 'פינק פלויד', וכבר עמדנו על השווה והשונה בין אלבומים אלו בערב רוק מתקדם שהתקיים בעבר במתנ"ס.

הטקסט המופתי של פיטר סינפילד הינו שירה לכל דבר, והלחנים (עם היסוד התמטי המסוים) מעוררי השראה. מבחינת המשקל וההרמוניה אין כאן בשורה גדולה: למעט הקטע הראשון, רוב התקליט מנוגן ב 4/4, ואין שימוש משמעותי בפוליפוניה. חידושו העיקרי של האלבום היה בשילוב בין מוזיקת הרוק למבנה הסימפוני. בתקליט נעשה שימוש במגוון כלי נגינה כמו גיטרות, קלידים, כלי נשיפה שונים, וכלי הקשה, אולם הצליל הדומיננטי שייך ללא ספק למלוטרון. הכלי החדשני בעל הצליל החם והייחודי - מקלדת שלחיצות על מקשיה מריצות סרטי הקלטה של כלי נגינה שונים – נוצל במיומנות עד תום, והיווה תחליף אנלוגי מודרני לתזמורת הסימפונית המסורתית. הרמה הטכנית של הנגנים גבוהה, ודי אם נזכיר את טכניקת התיפוף-ניגון של ג'ייקס, את שליטתו של מקדונאלד במגוון כלי הנשיפה, את השירה והבס הדומיננטי של לייק, ואת סגנון הגיטרה שהמציא פריפ.

מדובר אם כן באבן דרך בתולדות הרוק, שאינה חפה מחסרונות. בראיה לאחור, וכדרכן של יצירות חלוציות, האלבום נראה פשטני משהו ביחס ליצירות מתקדמות יותר שבאו בעקבותיו, אך ללא ספק הוא שומר על חיוניותו ויחודו עד היום. התקליט אינו קשה, לדעתי, להאזנה, והוא מהווה מעין 'אלבום חובה' ששום תקליטייה ביתית אינה שלמה בלעדיו. ניתן למצוא את התקליטור בכל חנות מוסיקה שמכבדת את עצמה - המחיר נע סביבות 40 ש"ח בלבד.

להקת 'קינג קרימזון' עברה גלגולים רבים במשך השנים, והוא פועלת בדמותו של רוברט פריפ עד היום. ביוגרפיה מקיפה בעברית של הלהקה ניתן למצוא באתר 'מתקדם':

<http://mitkadem.homestead.com/files/Artists/kingcrimson/kingcrimson.html>